

Wat komt er op ons af op de arbeidsmarkt zorg en welzijn? Nu, straks en later

ARBEIDSMARKTPROGNOSES ROTTERDAM RIJNMOND 2022-2032

september 2023

VERDER

Inhoud

Arbeidsmarktprognoses in het kort	3
Inleiding	4
Algemene indruk	5
Tekorten per branche	6
Tekorten per beroep	7
Tekorten per zorgkantoorregio	9
Potentie informele zorg	10

In het kort Arbeidsmarktprognoses

ROTTERDAM RIJNMOND 2022-2032

Zowel het tekort aan medewerkers, als de complexiteit van zorg en de werkdruk nemen de komende jaren toe

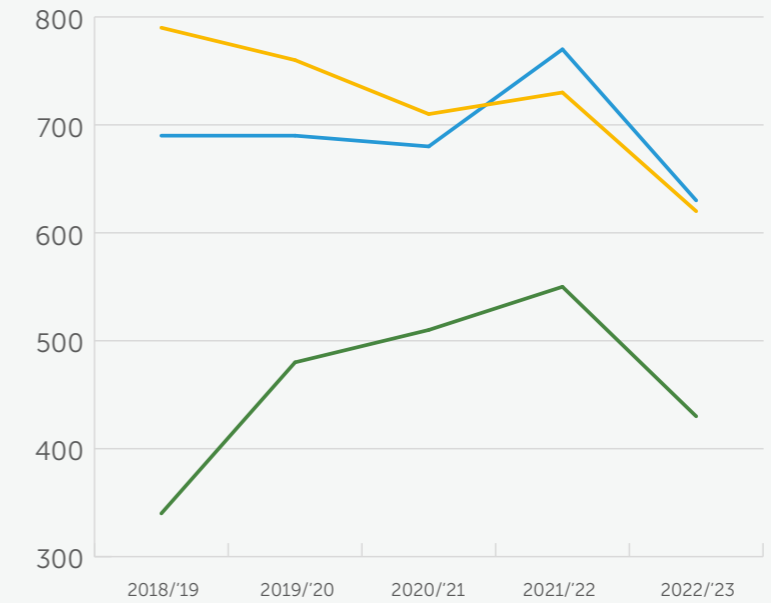

2032: 6 vacatures op 1 sollicitant

-4.000
medewerkers in 2026

-10.000
medewerkers in 2032

Instroom opleidingen tekortberoepen, Rijnmond

Bron CBS. Rijnmond vergeleken met NL indexcijfers.

— verzorgende ig
— mbo-verpleegkundige
— hbo-verpleegkundige

TOP 3 TEKORT PER BRANCHE

14% GGZ

12% Huisartsen/
gezondheidszorg

12% Sociaal werk

Prognose potentieel mantelzorg, Rijnmond

2035
8 potentiële
mantelzorgers
op 1 85-plusser

2050
5 potentiële
mantelzorgers
op 1 85-plusser

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

Inleiding

Passende zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Dat is het uitgangspunt van deRotterdamseZorg. Zorgprofessionals spelen daarbij een sleutelrol. En juist daar is nu een tekort aan. Kennen we op dit moment al arbeidsmarkt krapte. In 2026 komen we in de regio 4.000 medewerkers te kort en in 2032, over slechts 9 jaar, hebben we een tekort van 10.000 medewerkers. Opvallende cijfers die ons dwingen anders te kijken naar werken in zorg en welzijn.

Deze nieuwste prognose laat zien, dat de trend van sterk stijgende arbeidsmarktspanning en oplopende tekorten onverminderd actueel is. Want niet alleen het tekort aan medewerkers groeit, ook de complexiteit van zorg en de werkdruk nemen toe.

Ook zochten we uit hoe het zit per zorgkantorregio en in welke beroepsgroep de meeste tekorten worden verwacht. Het viel ons op dat niet alleen de tekorten na 2026 explosief stijgen maar ook dat er verschuivingen zijn binnen de regio en op branche niveau. En we zochten naar verklaringen.

Door deze prognoses te maken en te delen kunnen knelpunten worden gesignaleerd en kunnen we samen met gemeente, onderwijs en zorgorganisaties richting bepalen voor de stappen die we moeten zetten naar een toegankelijke en betaalbare zorg in de toekomst. Want, zo blijkt, inspanningen om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken zijn van groot belang zijn. Het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & Welzijn (TAZ)¹ speelt daar een grote rol in. Laat deze prognose het vertrekpunt zijn van gesprek en actie.

Carolien Hoogstede,
programmamanager

¹ Programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ) van het ministerie van VWS. deRotterdamseZorg heeft een nulmeting gedaan in de regio. Zie [Rijnmondse TAZ monitor](#).

Algemene indruk

De arbeidsmarkt is al enige tijd gespannen met veel -lang openstaande- vacatures. Momenteel zijn er gemiddeld 2 vacatures op iedere sollicitant (2:1).

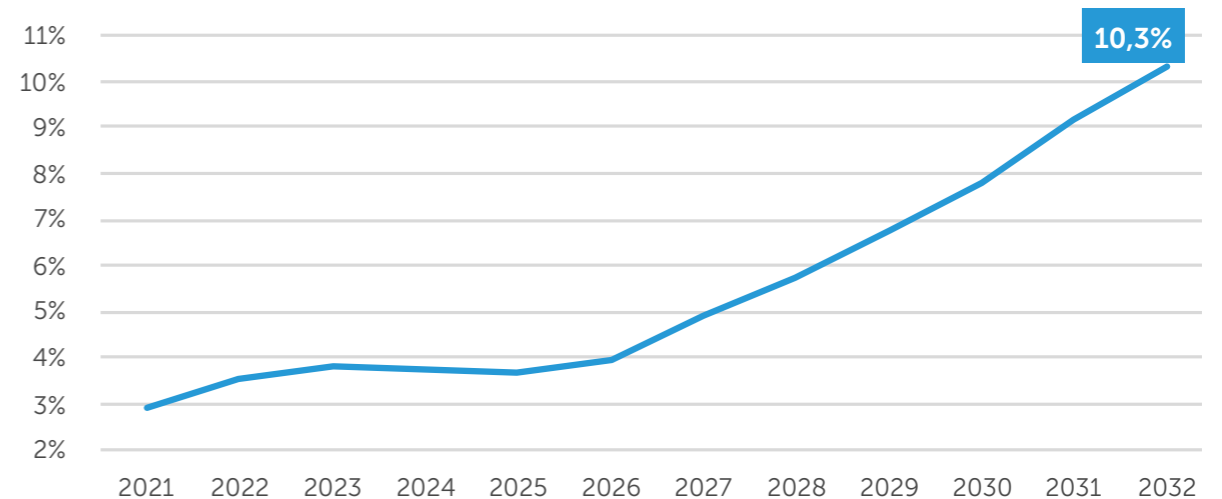
Over 10 jaar, in 2032, zijn er zelfs 6 vacatures op iedere sollicitant (6:1). Dit leidt tot moeilijk en niet vervulbare vacatures en dus personeelstekorten.

In 2026 zijn er naar schatting bijna 4.000 werknemers tekort, dat is 4% van de werknemers in de regionale zorg en welzijn. In 2032 wordt een tekort van 10,3% verwacht (figuur 1), een tekort van ongeveer 10.000 werknemers, door een stijgende vraag naar dienstverlening en zorg. Dit is zorgelijk omdat de complexiteit van de zorg en de werkdruk ook toeneemt.

In 2032 is er een tekort van ca. 10.000 zorgmedewerkers in de regio

Na een relatief stabiele periode stijgt vanaf 2026 het tekort aan werknemers explosief. De tekorten stijgen jaarlijks vanaf 2026 met 20% en met meer dan duizend werknemers. Rijnmond is daarmee geen uitzondering en volgt dezelfde trend als in Nederland gemiddeld. Uiteindelijk is er een procentueel te kort van 10% in 2032. De eerdere prognoses lieten eenzelfde algemeen beeld zien, maar er zijn verschuivingen op regio- en brancheniveau.

FIGUUR 1 Percentage personeelstekorten, regio Rijnmond

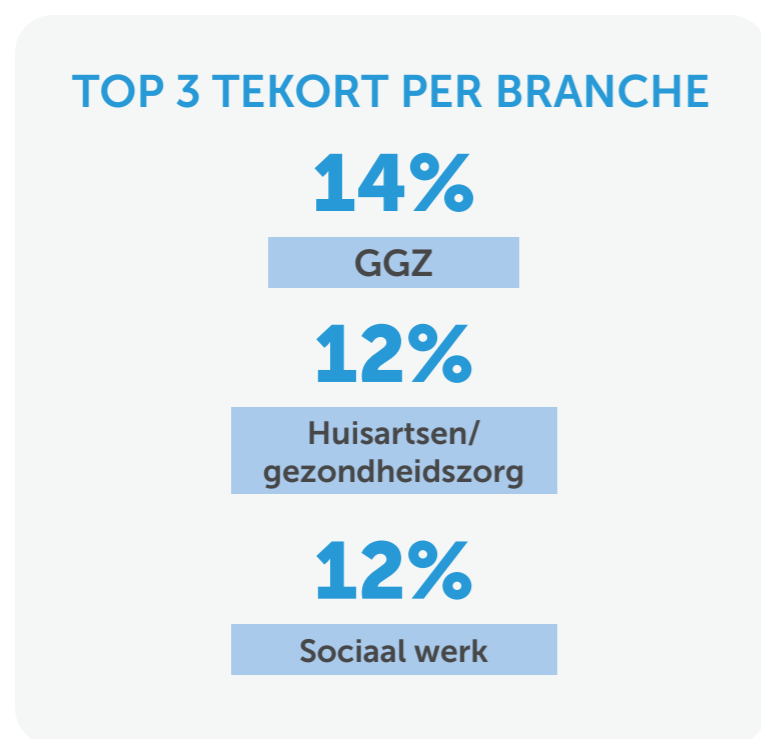

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

Tekorten per branche

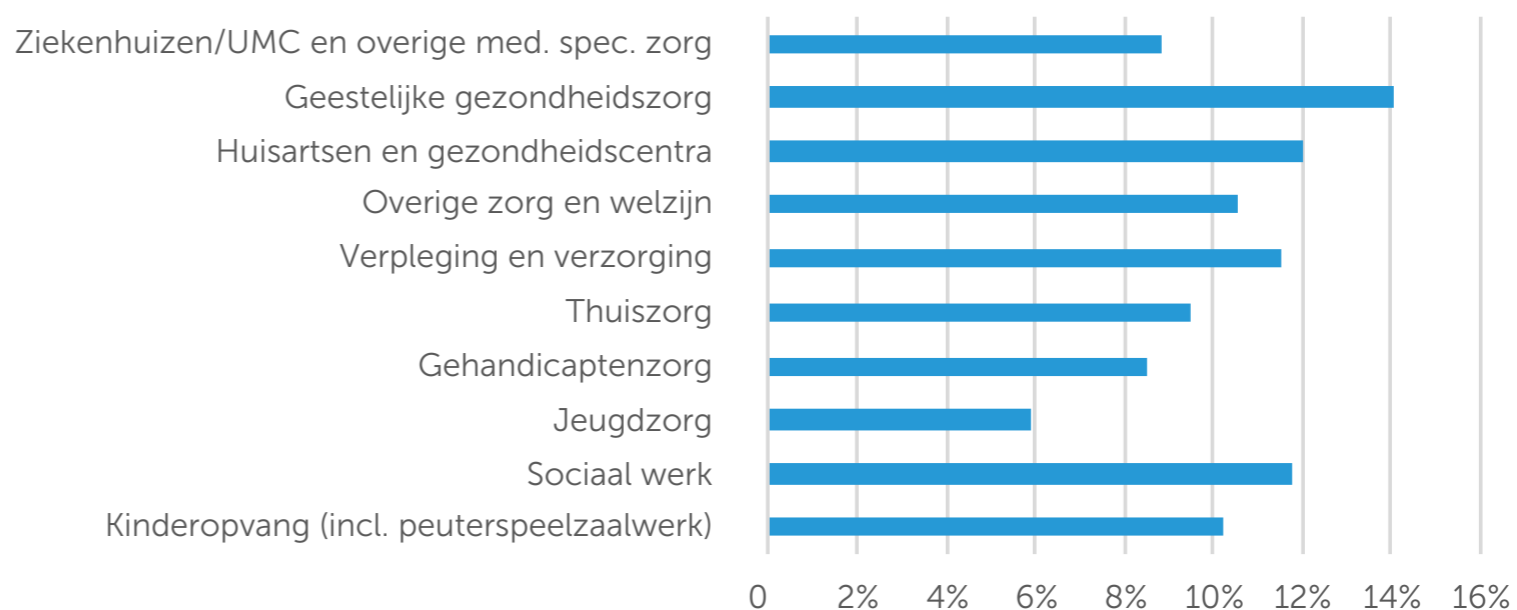
Alle branches in zorg en welzijn krijgen te maken met toenemende arbeidsmarktspanning. In de eerdere prognose ging men uit van de grootste tekorten in de branche van verpleging en verzorging. Kijkend naar de absolute omvang van het tekort aan medewerkers is dat nog steeds zo. Wat betreft procentueel tekort²

ziet het plaatje voor 2032 met de geactualiseerde prognoses er anders uit voor de branches. Dan heeft de GGZ-branchen het grootste tekort (14%), gevolgd door de branche van huisartsen/gezondheidscentra (12%) en branche van sociaal werk (12%).

² Procentueel tekort: aantal werknemers tekort t.o.v. totaal aantal werknemers in de betreffende branche.

FIGUUR 2 Personeelstekort per branche in 2032, regio Rijnmond

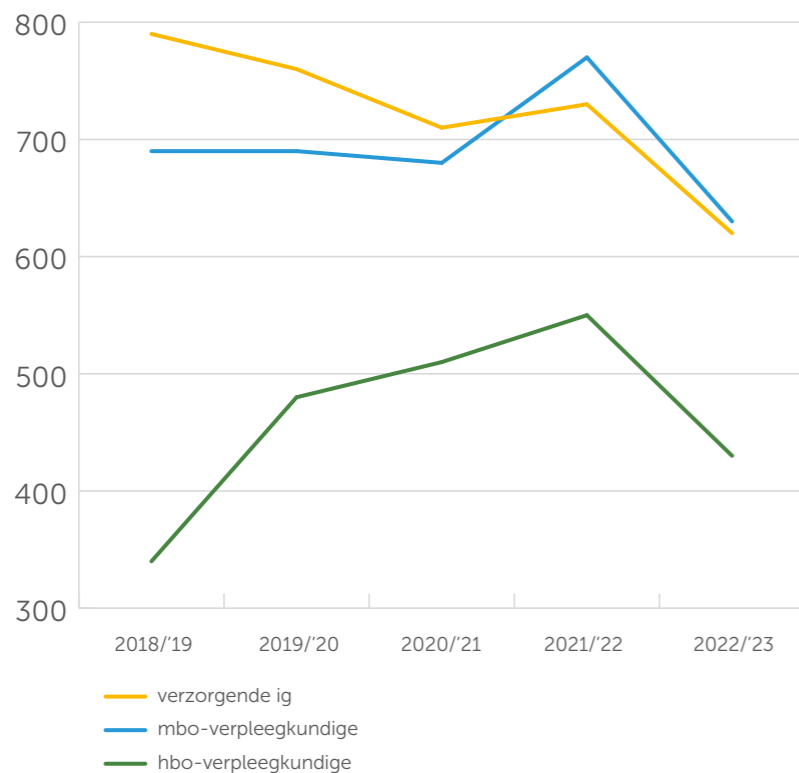

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

Tekorten per beroep

In totaal wordt in 2032 een tekort in zorgberoepen van circa 10.000 werknemers verwacht in de arbeidsmarktregio Rijnmond.

FIGUUR 3 Instroom opleidingen tekortberoepen, Rijnmond

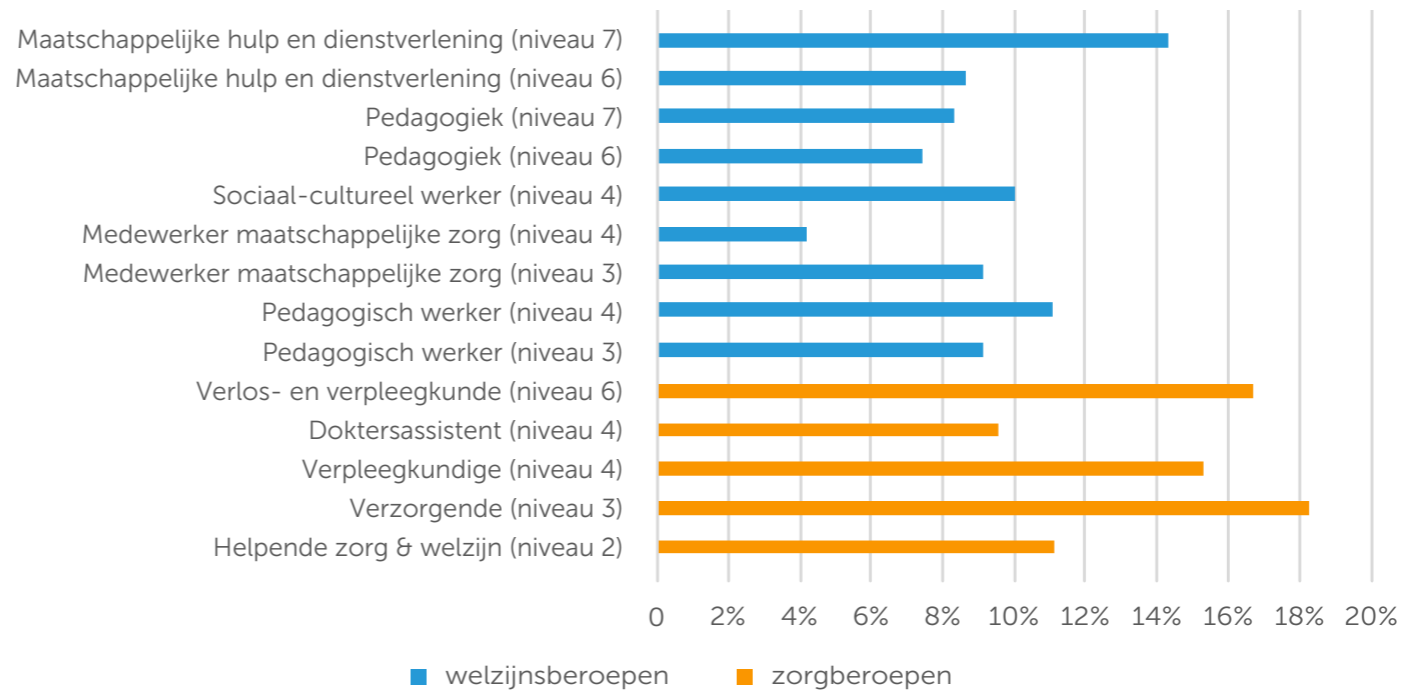

Bron CBS. Rijnmond vergeleken met NL indexcijfers.

Zorg- en welzijnsberoepen

In 2032 is met name een tekort aan verzorgenden en verpleegkundigen (mbo en hbo) in Rotterdam Rijnmond. Ook de instroom in opleidingen voor deze beroepen laat een daling zien. Daarom is de inzet op goede gezamenlijke regionale werving en het creëren van positief imago de komende jaren essentieel.

FIGUUR 4 Tekort in 2032 in zorg- en welzijnsberoepen, Rijnmond

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

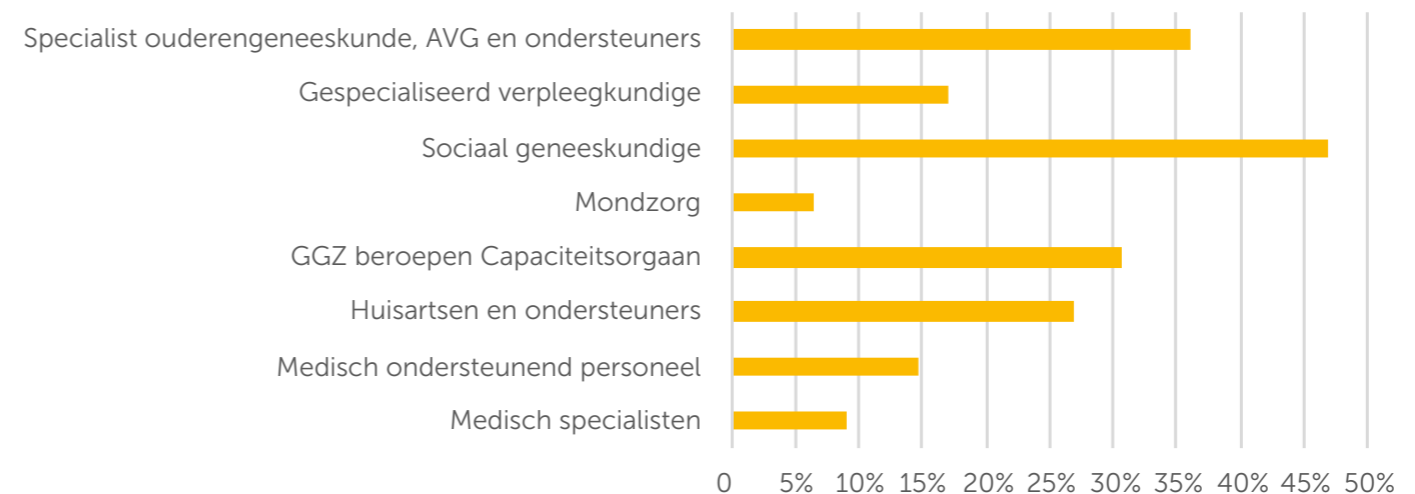
Tekorten per beroep - vervolg

Specialistische beroepen

Over gespecialiseerde functies – geraamd door het capaciteitsorgaan – zijn alleen landelijke, maar geen regionale cijfers beschikbaar.

Landelijke tekortpercentages laten wel zien, bij welke beroepen en in welke orde van grootte ook in de regio tekorten optreden. Het betreft dan sociaal geneeskundige³, arts ouderengeneeskunde, arts VG, gespecialiseerde GGZ beroepen en huisartsen/ondersteuners.

FIGUUR 5 Tekort in 2032 bij gespecialiseerde beroepen capaciteitsorgaan, Nederland

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

³ De sociaal- geneeskundige beroepsuitoefening kent twee hoofdstromen, Arbeid en Gezondheid, het werkterrein van de bedrijfs- en verzekeringsartsen, en Maatschappij en Gezondheid, het werkterrein van artsen bij GGD'en, JGZ-instellingen, de inspecties voor de gezondheidszorg etc.

Tekorten per zorgkantoorregio's

Binnen de drie zorgkantoorregio's van Rijnmond zijn opvallende verschuivingen zichtbaar. De zorgkantoorregio's zijn: Rotterdam, Capelle en Krimpen en Zuid-Hollandse eilanden. In de vorige prognoses waren er nog substantiële verschillen tussen deze regio's met de kleinste tekorten in Rotterdam. Nu liggen de procentuele tekorten per zorgkantoorregio dichtbij elkaar.

FIGUUR 6 **Zorg en welzijn in 2032 in zorgkantoorregio's: aantal werkenden, aantal nieuw personeel en aantal tekort**

Regio's	Aantal werkenden	Nieuw personeel	Nodig aan personeel	Tekort	Procentueel
Krimpen/Capelle	7.700	1.000	9600	900	10%
Zuid-Hollandse Eilanden	33.200	3.600	40.400	3.600	10%
Rotterdam	44.000	3.400	52.400	5.000	11%

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

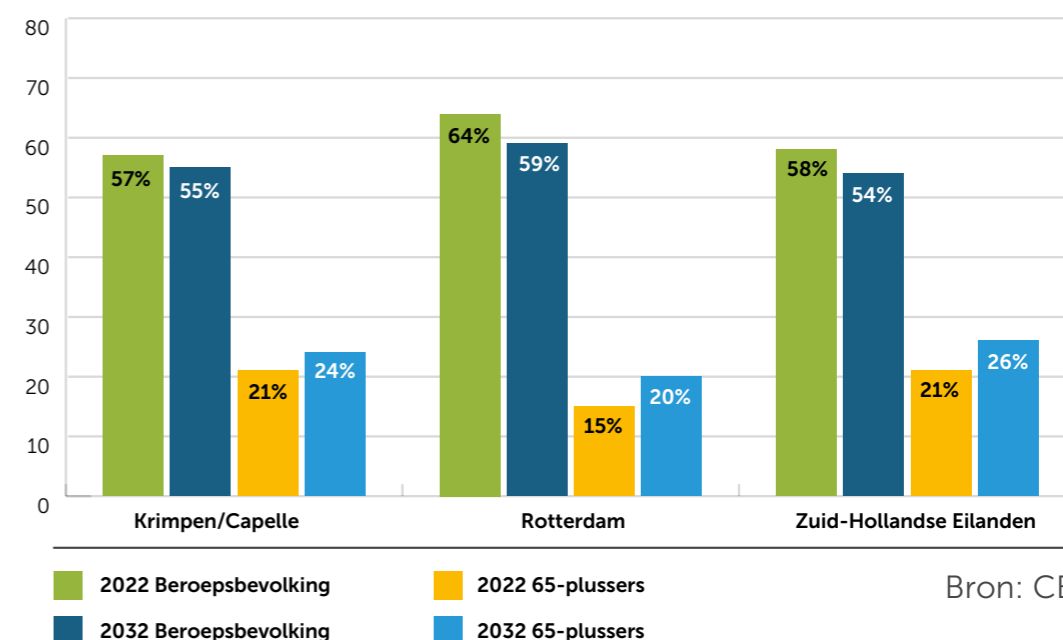
Eén van de mogelijke oorzaken van de tekorten in de zorg is vergrijzing. Het percentage 65-plussers groeit terwijl de beroepsbevolking de komende jaren juist krimpt. We zien dat er een groot verschil is in het

Verschillen in tekorten tussen zorgkantoorregio's kleiner

aandeel beroepsbevolking tussen de verschillende zorgkantoorregio's.

In Rotterdam blijkt de vergrijzing het kleinst en de beroepsbevolking het grootst in vergelijking met de twee zorgkantoorregio's. Toch wordt voorspeld dat Rotterdam het grootste personeelstekort heeft in 2032.

FIGUUR 7 **Aandeel beroepsbevolking en 65-plussers, Rijnmond**

Potentie informele zorg

Informele zorg (ookwel mantelzorg) wordt vaak als een van de oplossingen voor het tekort genoemd. Informele zorg (mantelzorg) kan de formele zorg ontlasten en een bijdrage leveren aan een gezondere arbeidsmarkt in zorg en welzijn. Maar is dit haalbaar?

In 2022 gaf 2/3 deel van de bevolking in Rijnmond zorg aan een naaste⁴. Hoeveel extra potentieel is er in de nabije toekomst? Een goede indicator voor het mantelzorgpotentieel is de *oldest old support ratio*. Deze indicator geeft de verhouding weer tussen het aantal 50-74-jarigen in een populatie versus het aantal 85-plussers. M.a.w., het aantal fitte volwassenen tussen 50 en 74 jaar dat potentieel voor één 85-plusser kan zorgen.

In 2010 waren er wereldwijd voor elke 85-plusser minimaal tien potentiële jongere ouderen 'beschikbaar'. De komende jaren daalt de *oldest old*

Investeer in het beter toerusten van mantelzorgers en in goede afstemming formele en informele zorg

⁴ Ongeveer 1/3 deel gaf intensieve en 1/3 deel incidentele naastenzorg (bron VNG burgerpeiling, waarstaatjegemeente.nl)

FIGUUR 8

Prognose potentieel mantelzorg, Rijnmond

2035 8 potentiële mantelzorgers op 1 85-plusser

2050 5 potentiële mantelzorgers op 1 85-plusser

Bron:

Prognosemodel Zorg en Welzijn, Abf Research, bewerkt door deRotterdamseZorg

support ratio. In 2035 zijn in de regio Rijnmond 8 potentiële jongere ouderen 'beschikbaar' voor elke 85-plusser. Ook na 2035 daalt het verder tot ongeveer 5 in 2050. Hierdoor is het 'overhevelen' van taken van professional naar het informele netwerk nog lastiger.

De komende jaren is het van belang de groep potentiële mantelzorgers uit te breiden. Dit kan door mantelzorg aantrekkelijker te maken bij jongere doelgroepen doordat werkgevers bijvoorbeeld hiervoor ruimte bieden of het aanbieden van maatschappelijke stages. Daarnaast wordt een betere toerusting van mantelzorgers en goede afstemming formele en informele zorg doorslaggevend voor de draagkracht van het netwerk om taken rond o.a. de ouderenzorg op zich te kunnen nemen.

Volg deRotterdamseZorg op:

derotterdamsezorg.nl

[company/derotterdamsezorg](https://company.derotterdamsezorg)

facebook.com/deRotterdamseZorg

instagram.com/derotterdamsezorg

